

KİLİSE ÖĞRETİSİ

Rev. Donald Cobb

İÇİNDEKİLER

Kilisenin Karakteristik Özellikleri

2. A: Gözle Görülebilen ve Gözle Görülemeyen Kilise
2. B: Organize ve Kuruluş Olarak Kilise
2. C: Kilisenin Özellikleri (Ya da Sıfatları)

II. Kilise'nin Karakteristik Özellikleri

Şu ana kadar **kilise'nin**, Rab'bin *insanları topladığı* Beden'i olduğunu; tarihin başından sonuna kadar *var olmuş bir topluluk* olduğunu ve yine **kilise'nin**, *Mesih'in Beden'i* olduğunu gördük.

Bunların tümü, **kilise'nin** ne olduğu hakkında idi. Şimdi değineceğimiz şey ise; **kilise'nin nasıl olduğudur? Kilise'nin özellikleri nelerdir?**

II. A: Gözle Görülebilen ve Gözle Görülemeyen Kilise

Westminister İnanç Açıklaması, bu iki **kilise** arasındaki farkı ortaya koyuyor. Bu gerçekten de çok önemli bir ayrımdır. Fakat tüm bunları söylerken; şunu aklımızdan hiç çıkarmamalıyız: Bizler iki ayrı kiliseden bahsetmiyoruz. Yani. bir tarafta görünen bir kilise; diğer tarafta da görünmeye)! bir kilise mevcuttur demiyoruz. İsa Mesih'in, tek bir **kilise'si**

vardır... Ve bizler bu gözle görünen ve görünmeyen ayrımını yaparak; bu **kilise'ye**, iki farklı açıdan bakmış oluyoruz.

a-) Gözle Görülen Kilise: **Kilise** görebileceğimizin çok daha ötesine uzanmaktadır. Fakat Yeni Antlaşma **kilise'den** bahsederken bunu, ilk önce fiziksel bir gerçeklik olarak göz önüne alır. **Kilise**, *gözle görülebilirdir*. Çünkü Tanrı, halkını bir topluluk olmak üzere bir araya getirmektedir. Ve bir topluluk da her zaman için *görülebilirdir*. Aslında Tanrı ilk olarak **kiliseyi**, *gözle görülebilir* olarak yapılandırmıştır. Zira **kilise**, Tanrı'nın Lütfunu yansıtan bir araç olmak üzere tasarlanmıştır. Yani **kilise**, dünyanın gözleri ile *görebileceği* ve bunu *görüp*; Tanrı'nın Lütfunu anlayabileceği bir araç olarak düzenlenmiştir. Gözle *görülen kilise*, bizim bildiğimiz ve gördüğümüz anlamdaki **kilise'dir**.

Westminster İnanç Açıklaması XXV/II: “Gözle görülen kilise de, müjdenin yetkisi altındadır. (Bu kilise, önceden yasa altında olanlar gibi tek bir ulusa kısıtlı değildir). Bütün dünyada aynı gerçek dini benimsemiş olanlardan ve onların çocuklarından oluşur. Kilise, Rab İsa Mesih'in egemenliğidir; Tanrı'nın evi ve ailesidir. Kilise dışında bir kurtuluş olanaksızdır.”

Yani gözle *görülür kilise*, tüm dünya çapındaki gerçek dini benimsemiş olanlardan ve onların çocuklarından oluşur. Burada çok önemli bir gerçek var: Gözle *görünür kilise'ye* üyelik, yine herkes önünde yapılan bir İnanç Açıklaması ile ilgilidir. Gözle *görülen kilise'nin* üyeleri kimlerdir? Yani bu kişiler gerçek dini benimseyenler ve onların çocuklarıdır. Bizler tabii ki insanların yüreklerinde neler olduğunu bilemeyiz. Bunu yalnızca Tanrı yargılayabilir. Bu nedenle gözle *görülen kilise*, yalnızca tövbe etmiş ya da etmemiş kişilerle

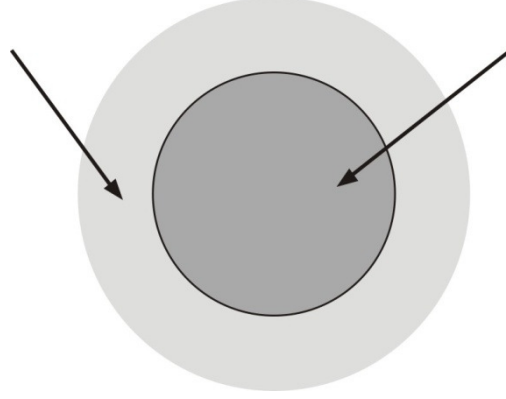
tanımlanamaz. Şayet gözle *görülen* **kilise'nin** tanımı bu olsaydı; **kilise'nin** ne olduğunu ya da ne olmadığını hiçbir zaman bilemezdik. Fakat bu tanımda şöyle diyor: “Gözle görülen bir şekilde Antlaşma aracılığıyla bir araya getirilmiş olan halktan oluşur.” Tabii ki Antlaşma'ya giren her kişi, sadık bir taraftar olmayabilir. Antlaşmaya karşı çıkan ve Antlaşma'yı tutan kişiler mevcuttur. Bence Mesih'i ikrar eden herkes, gerçek anlamda yeniden doğmuş olmayabilir. Çoğu zaman kişiler Mesih'e iman ettiklerini söylediler. Ve daha sonra düştüler, gittiler. Fakat Müjde her nerede kabul edilmiş ve kişilerce yaşantılarına uyarlanmışsa; **kilise** orada gözle *görülür* olarak var olmuştur. Gözle görülebilen ve görülemeyen kilise arasındaki farkı şu şekilde gösterebiliriz:

Yalnızca dışsal iman kurtaran	Tanrı'nın seçimi ve
ikrarında bulunmuş olan	iman aracılığıyla
Kilisenin	
gözle görülen Kilisenin	gerçek üyeleri
olanlar	
üyeleri	(Görülemeyen Kilise).

Gerçek dini benimsemiş olanlardan ve onların çocuklarından oluşmuş **Tanrı'nın tek bir Kilisesi vardır**. Bu Kilisenin görülen

ve aynı

zamanda

görülemeyen karakterleri vardır.

16. yy.'da Reformcular, Roma Katolik Kilisesi ile mücadele içindeyken; ortaya bir soru çıktı. Zira o dönemde Roma Katolik Kilisesi Müjde'den son derece uzaklaşmıştı. Bu nedenle Reformcuların, kendilerine sormaları gereken soru şu oldu: "Gerçek ve sahte kiliseyi birbirinden nasıl ayırt edebiliriz?" Kutsal Yazıları araştırdıkları sürece bu cevap, kendisini daha da belirginleştirdi: "Kilise, gözle görülebilir olduğundan; doğal olarak da gerçek olup olmadığı gözle görülebilen bazı kıstaslarla anlaşılabilirdi." Yani gerçek kiliselerin bazı karakteristik özellikleri olmalıydı ki bu özellikler, sahte kiliselerde bulunamazdı.

Bu işaretlerin neler olduğuna bakmak istiyorum. Çünkü bunlar bizler için de oldukça önemlidir. Bizlerin de kendi kendimize sorması gereken sorular olmalıdır. Bu sorular da şunlardır: “Bizler gerçekten de şu an, neyle ya da kiminle paydaşlık içindeyiz?” Örneğin: Yehova Şahitleri de kendilerinin gerçek kilise olduklarını iddia ediyorlar. Onların iddia ettikleri şeyin doğru olup olmadığını nasıl bilebiliriz? Bu nedenle de gerçek kiliseyi teşkil eden işaretlerin, neler olduğunu bilmek, çok önemlidir. Kısacası bunu özetlemek gerekirse; Reformcular, gerçek kiliseyi oluşturan özellikleri şöyle tanımlamışlar:

1. Müjde'nin sadık bir şekilde vaaz edilmesi,
2. Sakramentlerin uygun ve doğru bir şekilde uygulanması,
3. Kilise disiplininin doğru bir şekilde yapılmasıdır. Peki sizce Reformcular, neden bu üçü üzerinde özellikle durmuşlar? Bunun ilk sebebini şöyle açıklayabiliriz: Kutsal Yazılar'a baktığımızda şunu görüyoruz: İnsanların yüreklerini Kurtuluşa ve Müjde'ye açan şey, Tanrı'nın Söz'üdür...

1. Korintliler 1: 18 Çarmıhla ilgili bildiri mahvolanlar için saçmalık, ama kurtulmakta olan bizler için Tanrı'nın gücüdür. **19** Nitekim şöyle yazılmıştır: “Bilgelerin bilgeliğini yok edeceğim, zekilerin zekâsını boşa çıkaracağım.” **20** O halde bilge kişi nerede? Din bilgini nerede? Bu çağın hünerli tartışmacısı nerede? Tanrı, dünya bilgeliğinin saçma olduğunu göstermedi mi? **21** Mademki dünya, Tanrı'nın bilgeliğine göre Tanrı'yı kendi bilgeliğiyle tanımadı, Tanrı, iman edenleri, saçma sayılan bildiriyle kurtarmaya razı oldu. **22** Yahudiler doğüstü belirtiler ister, Grekler ise bilgelik ararlar. **23** Ama biz, çarmıha gerilmiş olan Mesih'i tanıtıyoruz. Yahudiler bunu bir yüzkarası, diğer uluslar da saçmalık sayarlar. **24** Oysa

Mesih, çağrılmış olanlar için, ister Yahudi ister Grek olsunlar, Tanrı'nın gücü ve Tanrı'nın bilgeliğidir. **25** Çünkü Tanrı'nın 'saçmalığı' insan bilgeliğinden daha üstün, Tanrı'nın 'zayıflığı' insan gücünden daha güçlüdür.

1. Müjde'nin Sadık Bir Şekilde Vaaz Edilmesi:

18. ayette Müjde'nin vaaz edilmesi; yani çarmıhla ilgili olan bildiri, Tanrı'nın gücüdür. "Kurtulmakta olan bizler" derken; aslında demek istediği şey, bizleri kurtaran güç, Tanrı'nın gücüdür. Buradan çıkan anlam şudur: Müjde'nin sadık bir şekilde vaaz edildiği her yerde, uygun sonuçları görmeyi bekleyebiliriz (Tanrı'nın gücü bizleri kurtarır). Müjde nerede vaaz edilirse, **kilise** de orada bulunacaktır. Çünkü Tanrı, **kilisesini** yerleştirmek için, Müjde'nin vaazını kullanacaktır.

2. Sakramentler:

Gerçek kilisenin işaretlerinden bir tanesidir. Bir kişinin Tanrı'nın kilisesine ait olduğunu nereden anlayabiliriz? Zira bu kişiler, Tanrı halkına ait olma işaretini üzerlerinde taşırlar. Bu da vaftizdir. **Matta 28. bölümde**, vaftiz ve İsa Mesih'in öğrencisi olmanın bir arada olduğunu fark edebiliyoruz. Aynı şeyi, Rab'bin Sofrası'nda da görebiliyoruz. İsa Mesih, bu Sofrayı yaparken şöyle diyor: "Bunu alın. Bu, Ben'im Bedenim'dir. Sizin için Kurban edilen Beden'imdir..." Peki bunu İsa kime söylüyor? Kendi Beden'inde olan kişilere... Yani bu sakrament şunu gösteriyor: Bizler; İsa Mesih'in, uğruna öldüğü **kilise'yiz**.

3. Kilise Disiplini:

Disiplin, Mesih'in Kutsal **kilise'si** ile kutsal olmayan dünya arasındaki bir ayrılığı korumayı amaçlar:

Matta 18:19-20 Yine size şunu söyleyeyim, yeryüzünde aranızdan iki kişi, dileycekleri herhangi bir şey için uyuşurlarsa, göklerdeki Babam dileklerini yerine getirir. Nerede iki ya da üç kişi benim adımla toplanırsa, ben de orada onların arasındayım.

Bu, gerçekten de çok büyük bir vaattir. İsa, her nerede iki ya da üç kişi beraber uyuşurlarsa; Kendisinin de onların arasında olacağını söylüyor. Bizler de Tanrı'nın **kilise'si** olarak bir araya toplandığımızda; bundan büyük bir teselli ve huzur buluruz. Ama bu esnada tüm bölümün neler içerdiğini de göz önünde bulundurmamız gerekir. Bu ayet İsa'nın kilise disiplini arasında söylediği Söz'lerin arasında geçen bir ayettir. **15. ayette:** "Bir kardeşin sana karşı günah işlerse, ona git, suçunu ona göster. Eğer dinlemek istemezse; bunu, inanlılar topluluğuna bildir. Şayet kiliseyi de dinlemek istemezse; kiliseden çıkarılmalıdır." diyor. Yani burada çıkan anlam; Mesih, **kilise'sinin içindedir**. Ve bu **kilise** de, kutsallığını koruma çabasını sürdürmektedir.

İşte, bunların üçü; **görülebilir kilise'nin** varlığını gösteren işaretlerdir. Şayet bu üç işaretten herhangi birisi gözükmemeye tehlikesi içersinde ise; bizler de **kilise** olarak, dünya tarafından **görülemez** tehlikesi içersine düşeriz. Yani Rab'bimize sadık olmama, "tadı olmayan tuz"¹ tehlikesi içine gireriz.

b-) Gözle Görülemeyen Kilise:

¹ Matta 5:13

Kilise, elbette ki gözle görülebilirdir. Fakat gördüğümüzden çok daha ötesini de kapsar. Bu da birçok farklı şekillerde doğrudur. Biz de kilise tarihinin bu kısmındayız. Bizden önce olmuş olan her şey ve bizlerden sonra olabilecekler de, gözümüzle görülemeyen şeylerdir.

Diyebiliriz ki, *gözle görülemeyen kilise*, Tanrı'nın gözünde var olan **kilisedir**.

Westminster İnanç Açıklamasının XXV/I: Gözle görülemeyen Katolik (evrensel) **kilise**, baş olan Mesih altında geçmişte, şu anda ve gelecekte bir olmak üzere toplanan tüm seçilmişlerden oluşur. **Kilise**, her şeyi dolduranın doluluğu, O'nun eşi ve Bedenidir.

Gözle görülemeyen kilise, Tanrı'nın seçtiği ve Sonsuz Yaşam'a kavuşturacağı kişilerden oluşur. Ve bunlar, tahtın etrafında sonsuza kadar toplanacaklardır. Bu **kilise**, bizden önce ve sonra gelenleri de kapsamaktadır.

İbraniler 12:18-19 Sizler, dokunulabilen ve alev alev yanan dağa, karanlığa, koyu karanlık ve kasırgaya, gürleyen çağrı borusuna ve Tanrısal sözleri ileten sese yaklaşmış değilsiniz. O sesi işitenler, kendilerine bir sözcük daha söylenmesin diye yalvardılar.

İbraniler 12:22-24 Oysa sizler Siyon dağına, yaşayan Tanrı'nın kenti olan göksel Kudüs'e, bir bayram şenliği içinde onbinlerce meleğe, adları göklerde yazılmış ilk doğanların topluluğuna yaklaştınız. Herkesin yargıcı olan Tanrı'ya, yetkinliğe erdirilmiş olan doğru kişilerin ruhlarına, Yeni Antlaşmanın aracısı olan İsa'ya ve Habil'in kanından daha üstün bir anlam ifade eden serpmelik kana yaklaştınız.

Tabii ki burada yapılan karşılaştırma, Sina Dağında toplanan halk ile **kilise** arasındaki karşılaştırmadır. Eğer Eski Antlaşma'daki Tanrı'nın Kendisini göstermesi ve O'nun verdiği esin çok çarpıcı ve güçlü ise; Yeni Antlaşma'da da bunun aynısı olması beklenebilir. Ve eğer Eski Antlaşma kilisesinde, Tanrı halkına verilen bereketler çok muhteşem idiyse; Yeni Antlaşma'da bunların daha da artması beklenmemdir. İsa Mesih kanını dökmekle bizlere, Göksel Baha'nın huzuruna çıkabilme fırsatını sunmuştur. Çünkü Eski Antlaşma'da insanlar bunu, bir kahin aracılığıyla yapmak zorundaydılar. Oysa şimdi bizler Yeni Antlaşma'da direkt olarak Tanrı'ya gidebiliriz. Zira bizim Başkahinimiz, İsa Mesih'tir.

İbraniler Mektubu kilise içersinde farkına vardığımız bir gerçekten bahsetmektedir. Bizler kiliseye girdiğimizde, aslında kutsal Kudüs'ün içine girmiş oluruz. Bizler Tanrı'ya tapındığımız zaman, O'na sunduğumuz bu tapınış; meleklerin tapınışıyla karışık olarak Tanrı'ya sunulur. Ve bizlerin tapınışı da, bu mükemmelliğe erştirilmiş olan doğru kişilerin tapınmasıyla birlikte Tanrı'ya sunulur. Yani şöyle diyebiliriz: Şu anda *gözle görülebilen kilise*, tüm çağlar boyunca var olan **kilise** ile ilişkilidir. Bizler Tanrı'ya tapındığımızda, *gözle görülmeyen kilise'nin* bir parçası olarak meleklerle, azizlerle birlikte Tanrı'ya tapınmış oluruz. *Gözle görülebilen* ve *görülmemeyen* bu **kilise** arasındaki ayırım, iki tane **farklı kilise** olduğu anlamına gelmez. Asıl anlamı yalnızca şudur: **Tek bir kilise vardır.** Ve bizler bu kilise'ye, iki farklı yoldan bakıyoruz. Peki pratik olarak bu ayırım bizlere ne sonuç getiriyor?

II. Timoteos 2:14 Bu konuları imanlılara hatırlat. Dinleyenleri felakete sürüklemekten başka hiçbir yararı olmayan kelime kavgaları çıkarmamaları için onları

Tanrı'nın önünde uyar. **15** Gerçeğin bildirisini doğru kullanarak kendini Tanrı'ya makbul ve alını ak bir işçi olarak sunmaya gayret et. **16** Bayağı ve boş sözlerden sakın. Çünkü bunlara dalanlar tanrısızlıkta daha da ileri gidecekler. **17** Sözleri kangren gibi yayılacak. İmeneyus ve Filitus bunlardandır. **18** Dirilişin olup bittiğini söyleyerek gerçek yoldan saptılar. Şimdi de bazılarının imanını altüst ediyorlar. **19** Ne var ki, Tanrı'nın attığı sağlam temel, "Rab kendine ait **olanları bilir**" ve "Rab'bin adını anan herkes kötülükten uzak dursun" sözleriyle mühürlenmiş olarak duruyor. **20** Büyük bir evde yalnız altın ve gümüş kaplar değil, tahta ve toprak kaplar da vardır. Kimi **onurlu, kimi** bayağı iş için kullanılır. **21** Eğer bir kimse bayağı olandan arınırsa, onurlu amaçlara uygun, kutsal kılınmış, efendisine yararlı ve her iyi işe hazır bir kap olacaktır.

Pavlus burada bizlere, kilise içersinde tehlikeli öğretiyeye sahip bazı kişiler olduğunu söylüyor. **17. ayette** "Onların öğretileri ve sözleri kangren gibi yayılacak." diyor. Ve **18. ayette**, bu kişilerin yaydıkları öğretilerin bazılarının imanlarını alt üst edebilecek kapasitede olduğunu vurguluyor. Aslında bu kişiler de, Tanrı evinin üyeleridir. Gözle görülebilen bir topluluk olarak, kilisenin bir parçası..

Bu nedenle Pavlus diyor ki: "Büyük bir evde, birçok farklı kaplar bulunmaktadır." Bizler Titus ve Korintliler Mektuplarının içerdiği tarihçeye bakarsak; İmeneyus ve Filitus'un² aslında büyük ihtimalle kilise ihtiyarlarından olduklarını fark ederiz. Ama **20. ayette** okuyoruz ki bunlar,

² 1.Timoteos 1:20

altın ve gümüş kaplar değildiler. Bunlar, onursuz amaç için kullanılan kaplardı.

Aslında burada Pavlus'un kullandığı benzetme, **Romalılar 9. bölümdeki** kullandığı benzetme ile aynıdır. Bu bölümde Pavlus, Mesih'i reddeden kişilerden söz etmekte ve "Mahvolmak üzere hazırlanmış kaplardır." demektedir. Bundan çıkaracağımız anlam şudur ki; gözle görülebilen kilisenin üyesi olmakla birlikte, aynı zamanda da İsa Mesih'in en sonunda: "Git! Ben seni hiç tanımadım" diyebilmesi de mümkündür (**Matta 7:23**).

Fakat kilise tüm bu anlattıklarımızdan çok daha fazlasından oluşur. Bu nedenle de Pavlus **II. Timoteos 2:19** ayetinde diyor ki: "Tanrı'nın attığı sağlam temel hala durmaktadır. Ve bu temel, Rab'bin mühürü ile işaretlenmiştir." Ve bu mühür, ne diyor? Bu mühürde: "Rab, Kendinin olanları bilir." diyor. Bizler her ne kadar kilisenin gerçeğini ya da kapsamını anlayamasak da; Rab bunu bilir ve anlar. Tanrı, kilisesini bilir ve gerçekten de kilisesine ait olanları görür. Bu nedenle **kilise öğretisinde; gözle görülebilen ve görülemeyen** diye bir ayrım yapılması, bizlere bir uyarı niteliği taşır. Çünkü bizlere şöyle diyor: "Gözle görülebilen kilisenin üyeleri olabilirsiniz. Fakat Rab Mesih'e ait olmayabilirsiniz..." İmeneyus ve Filitus örneğine bakın!

Yani bizler pastör ya da ihtiyar olsak da; onursuz işler için kullanılan kaplar olabiliriz. Zira yaşantılarımız Mesih'e bir sadakatsizlik örneği ile donatılmıştır. Bu nedenle eğer imanımız ve güvenimiz Tanrı'da değilse; **gözle görülebilen kilisenin** bir üyesi olmamız, hiçbir anlam ifade etmez. Ayrıca bizlere bir de şu söyleniyor: Bize gelecek olan yargılama, çok daha sert olacaktır. Çünkü bizler diğerlerinden çok daha fazla

şey bilmemize rağmen, bu şekilde yaşadık. Ve İsa Mesih'e yaşamlarımızı teslim etmedik. Bu da bizleri şu soruyu yöneltmeye itiyor: Gerçekten İsa Mesih'e güveniyor muyuz? Yoksa yalnızca tanrısal maskesi altında mı yürüyoruz? Bu, Rab'bin pastör olarak çağırdığı kişilere farklı bir sorumluluk daha yüklemekte...

Kilisenin içinde kalan kısım gerçek inanlıları, dışındakiler ise; yeniden doğmamış fakat yeniden doğmuş gibi gözükten görünen kilisenin üyelerini simgeliyor. Eğer böyle kişiler mevcut ise, ki mevcuttur; bizler her zaman için bu insanları Müjde ile yüzleştirmeliyiz. Yani kilisede olan herkesi, sürekli olarak Mesih'e güvenmeleri için teşvik etmemiz; bu gerçekle yüzleştirmemiz gerekir. Hiçbir zaman bir kişi için, belirli bir zaman kilisenin üyesi olduğu ya da dua ettiği için, gerçek bir inanlı olduğunu söyleyemeyiz.

Benim Amerika'da bir arkadaşım, 12 yıl boyunca bir kilisede pastörlük yapmıştı. Bu kiliseye gelmezden önce de, iki ayrı kilisenin de önderliğini yürütmüştü. Bu kişinin, bir pastör olmasına rağmen kiliseden ayrılması istendi. Çünkü bazı günahlı tavırlar içerisindeydi. Bunu duyduğumda ağladım. Zira bu kişi saygı duyduğum bir kişi idi. Fakat işin daha da kötüsü şuydu ki; kiliseyi terk edişinin üzerinden 12 ay geçmesine rağmen, hiçbir tövbe onda gözükmemişti. Ve şimdi ben, şu soruyu soruyorum: Eğer tövbe yoksa; gerçekten en başta bir iman var mıydı? Bu adam gerçekten de Mesih'i tanıyor muydu?

İmeneyus ve Filistus örneği bizlere şunu gösteriyor ki; hiçbirimiz: "Bugün Mesih'e güvenmek zorunda değilim!" diyecek kadar kilise üyeliğimizde ve imanınızda güvenli olamayız. Diğer bir (Seyisle, gözle görülebilen ve görüle-

meyen kilise öğretisi; bizi Mesih'e daha da sıkı bağlanmaya yönlendiriyor. Ve yine bizleri, O'nun elleri altında bulduğumuzdan emin olmaya davet ediyor. Tanrı dünyayı yaratmıştı; Kendisine hizmet edecek bir insan ırkı var etmişti. Yani Tanrı sadece bir adam yaratmak için, Adem'i yaratmadı. Onu, tüm insanlığın başı olarak yarattı. Düşüştü bu yana bile, hala Tanrı'nın arzusu aynıdır. Yani, O'na hizmet edecek bir insan ırkı var etmek... Bu insan ırkı da, Mesih'te yaratılmış olan insan ırkıdır. İsa Mesih sadece bazı bireyleri kurtarmaya değil; yeni bir ırk yaratmaya gelmektedir. Bundan ötürü de, bireyler olarak değil; ama bu insan ırkının üyeleri olarak kurtarıldık.

Yani kilisenin önemi; bir bütünün parçalan oluşumuzda yatıyor. Ben dünyaya gelirken; insan olan anne-babamdan bir aile içersine doğuyorum. Bu aile olmaksızın yaşayamayız. Ya da bu: "ülkemiz olmadan yaşayamayız" demekle eş anlamıdır. Bizleri tanımlayan şey, ülkemizdir. Sarf ettiğimiz tüm bu sözlerin hepsi, kilise için de geçerlidir. Yani bizlerin Mesih'e gelebilmesi için, birilerinin bizlerle Müjde'yi paylaşması; büyümemiz için de, Kutsal Ruh'un bazılarına verdiği armağanlardan faydalanmamız gerekmektedir. İsa Mesih'in bizlere armağanlar vermesinin amacı, başkalarına yardım edebilmemiz içindir. Eğer bizler kiliseyi önemsiz görüyorsak, bir anlamda bu hediyelerin de önemsiz olduğunu söylüyoruz demektir. Şunu kastediyormuşçasına: "Başka hiç kimseye ihtiyaç olmaksızın, var olmak mümkündür" Bu nedenle Hristiyan yaşantımız kiliseden bağımsız olarak düşünülemez.

II. B: Organizma ve Kuruluş Olarak Kilise:

Şu ana kadar söylediğimiz her şey kilisenin, bir topluluk olduğunun altını çiziyordu. Kilise aslında bir şirket değildir.

Bir şirketin herhangi bir adı ya da yönetim yapısı olabilir. Aynı zamanda bu şirkette hiç kimse de çalışmayabilir. Çünkü bu tip yapılaşmalar, herhangi bir personel olmaksızın var olabilir. Fakat kilise böyle değildir. Kilise ilk olarak bir kuruluş şeklinde değil; ama canlı bir organizma olarak vardır. Kilise, Tanrı halkıdır. Bunun anlamı da şudur: Kilise; herhangi bir binadan ya da Pazar ibadetinden çok daha fazla bir anlam taşır. Fakat aynı zamanda da kilise, gözle görülebilir bir gerçektir. Bu da bizlere, gözle görülebilen bir yapı olması gerektiğini ortaya koyar. Bundan ötürü de kilise, aynı zamanda bir kuruluş olarak da karşımıza çıkar. İsa Mesih kilisesini nasıl yönetiyor? İsa, kilisesini Tanrı Söz'ü aracılığıyla yönetiyor.

Efesliler 4:7 Ama lütuf her birimize Mesih'in armağanı ölçüsünde dağıldı. **8** Bunun için Kutsal Yazı şöyle der: "Yükseğe çıktı ve tutsakları tutsak aldı. İnsanlara armağanlar verdi." **9** Şimdi bu 'çıktı' sözcüğü, Mesih önce aşağılara, yeryüzüne indi demek değil de nedir? **10** İnmış olan ve her şeyi doldurmak üzere tüm göklerden çok yukarı çıkmış olan Kişi aynıdır. **11** Kendisi bazılarını elçi, bazılarını peygamber, bazılarını müjdeci ve bazılarını önder ve öğretmen olmak üzere atadı. **12** Öyle ki kutsallar, hizmet görevini yapmak ve Mesih'in bedenini geliştirmek için donatılsın. **13** Sonunda hepimiz imanda ve Tanrı'nın Oğlunu tanımada birliğe, yetkinliğe ve Mesih'in doluluğundaki olgunluk düzeyine erişeceğiz.

İsa Mesih her şeyi doldurmak için çarmıha gerildi ve ölümden dirildi. Kilisesini, hizmetle donatmak için armağanlar verdi. Ve biz de bu armağanlar aracılığıyla, Mesih'in doluluğuna erişiyoruz. Bu armağanlar da daha önce gördüğümüz gibi; elçilerden, peygamberlerden, öğretmenlerden,

önderlerden ve Müjdecilerden oluşuyordu. Bir başka deyişle İsa Mesih; bazı kişileri hizmet için çağırarak, onları ayırarak, kilisesini bina ediyor. Bu nedenle Söz'ün vaaz edilmesi, sakramentler ve kilise disiplini aracılığıyla Tanrı Oğlu'nun bilgisine erişebiliyoruz. Kilise, görülebilir bir topluluk olduğundan; aynı şekilde de yönetilmelidir.

Bu nedenle Pavlus, başka bir bölümde de ihtiyarların önemini vurguluyor. İhtiyarlar Mesih'in kilisesine bakmakla yükümlüler. Tabii ki diyakonlar da bu yapının parçalarıdır. Yeni Antlaşma bizlere diyakonların merhamet hizmeti verdiklerini ve kilise içinde ihtiyacı olanların, ihtiyaçlarını karşıladıklarını söylüyor.

Bu nedenle bizler Yeni Antlaşma'ya ve bu özellikle de bu ayetlere baktığımızda; kilise görevlerinin, insan icadı olmadıklarını görüyoruz. Kilise içersinde çalışan hizmetliler yalnızca, kilise içersindeki güncel sorunları çözmek üzere orada bulunan kişiler değildirler. Bu kişiler Tanrı'nın atadığı ve kilisesini bina etmek için kullandığı araçlardır. Yalnızca İsa Mesih kilisenin başıdır. Ve kilise üzerinde hükmeden yalnızca O'dur.

Böylece Tanrı tarafından yönetmek veya hizmet etmek üzere çağırılan kişiler, en genel anlamda yönetici değildirler. Kilise önderleri aslında, Mesih'in amacını ve hizmetini gerçekleştirebilmesi için seçtiği ve atadığı hizmetkarlarıdır. Aynı zamanda da Mesih, bu kişiler aracılığıyla kilisesine hükmeder. Bundan dolayıdır ki Kutsal Yazılar bize, önderlere bağımlı olmamızı söyler:

I. Petrus 5: 1-3 Bu nedenle aranızdaki ihtiyarlara, ben de onlar gibi bir ihtiyar, Mesih'in çektiği acıların tanığı ve açığa çıkacak olan yüceliğin de paydaşı olarak rica

ediyorum: Tanrı'nın size verdiği sürüyü güdün. Zorunluymuş gibi değil, Tanrı'nın istediği şekilde, gönüllü olarak gözetmenlik yapın. Para hırsıyla değil, gönül rızasıyla, size emanet edilenlere egemenlik taslamadan sürüye örnek olarak görevinizi yapın. **4** Baş Çoban görüldüğü zaman, yüceliğin solmaz tacına kavuşacaksınız. **5** Ey gençler, siz de ihtiyarlara bağımlı olun. Hepiniz birbirinize karşı alçakgönüllülüğü kuşanın. Çünkü, "Tanrı kibirlilere karşıdır, ama alçakgönüllülere lütfeder."

5. ayette, ihtiyarlara boyun eğmemiz gerektiği söyleniyor. Çünkü Tanrı onları, kilisenin üzerine atamıştır ve onlar Tanrı'nın kilisesi üzerindeki yetkiyi simgelemektedirler. İsa Mesih kilisesine, ihtiyarlar ve pastörler aracılığıyla hükmetmektedir. Bu nedenle bizler, hizmetlerini sadık bir şekilde yürüten tanrısal kişilere boyun eğdiğimizde, aslında Tanrı'ya boyun eğmiş oluruz.

Şimdi bu hizmetin ikinci bir yönüne bakmalıyız: İsa Mesih kilisesine egemenlik taslamak için değil; onlara hizmet etmek için hükmediyor. İsa Mesih'in hükmedişi, bir kurtuluş hükmüdür. Ve Tanrı İsa Mesih'e yerde ve gökteki tüm yetkileri vermiştir. Öyle ki İsa Mesih, tüm Tanrı lütfunu bu kiliseye sunabilsin.

Bu nedenle **Efesliler 5. bölümde** gördüğümüz gibi. İsa Mesih ile kilisesinin ilişkisi; bir karı-koca ilişkisine benzetilebilir. Çok açıkça şunu da görüyoruz ki; liderler de, kilise üzerinde egemenlik sürmek için değil ama onlara hizmet etmek amacıyla hükmetmelidir. Mesih'in doluluğuna erişebilmek için, yardım etmek üzere hükmetmek zorundadırlar.

Yeni Antlaşma'da gördüğümüz şey şudur: Kilise önderlerinin

yetkisi. Müjde için bulunmaktadır. **I. Petrus 5. bölüm**, Tanrı halkına çobanlık etmekten söz eder. İşte bu nedenle Pavlus: “Gözetmenler bu sürüye göz kulak olmalıdırlar” demektedir. **3. ayetin** sonunda gördüğümüz gibi, kendilerine emanet edilen kişilere egemenlik taslamak için değil; ama onlara örnek olmak üzere görevlerini sürdürmelidirler. Kilise önderleri de. İsa Mesih'in düşünce yapısında olmalıdır:

Luka 22:24-27 Ayrıca aralarında hangisinin daha büyük sayılacağı konusunda bir çekişme oldu. İsa onlara, ‘Ulusların kralları, kendi uluslarını egemenlik hırsıyla yönetirler. İleri gelenleri de kendilerine iyiliksever unvanını yakıştırırlar’ dedi. ‘Ama siz böyle olmayacaksınız. Aranızda en büyük olan, en küçük gibi olsun; yöneten, hizmet eden gibi olsun. Hangisi daha büyük, sofrada oturan mı, hizmet eden mi? Sofrada oturan değil mi? Oysa ben aranızda hizmet eden biri gibi oldum.’

Kilisede o zamanlarda gerçekten de saygı duyulan ya da hak eden birileri var idiyse; bunlar elçilerdi. Yani bunlar. Rab’leri ile 3 yıl yaşamış olan kişilerdi. Bu kişiler, İsa Mesih'in seçtiği ve atadığı kişilerdi. Ve 1.yy.’da bu kişiler, kilisenin tartışmasız önderleriydiler. Fakat tüm bu gerçeklere rağmen İsa Mesih sözlerini elçilere söylemektedir. Ve şunu demektedir: “*En büyük olmak isteyen, en küçük olmalıdır.*” İsa neden böyle söylüyor? Zira Mesih'in Kendisi de, hizmet eden biri olarak dünyaya geldi. İsa Mesih, hizmet edilmeye değil; hizmet etmeye gelmişti. Bu nedenle kilisesini yönetmek üzere seçtiği kişiler de; hizmet edilmeye değil, hizmet etmeye gelmiş kişilerdir. Bundan da anlaşılacağı gibi kilise yapısı, kilisenin üzerinde olamaz. Kilise üzerinde olan tek şey, İsa Mesih’tir. Ama kilise yapısı, kilisenin bir parçası olarak vardır. Hatta şu şekilde bile söyleyebiliriz: Kilisenin yapısı ve yapılanması, aslında kilisenin altında bulunmaktadır

ki; kiliseyi Tanrı'ya yüceltebilsin.

II.C: Kilisenin Özellikleri (Ya da Sıfatları):

Kilise tarihindeki en eski İnanç Açıklamalarından bir tanesi, İznik İnanç Açıklamasıdır. M.S. 325 yılında yazılmıştır. Konstantinapolis'te 381 yılında, buna eklemeler olmuştur. Yani Boğaz'ın diğer tarafında... İznik İnanç Açıklaması'nın tamamıyla onayladığı gerçek ise; Üçlü Birlik gerçeğidir. Yani Baba, Oğul ve Kutsal Ruh'ta tek olan Tanrı gerçeğidir. Fakat bu İnanç Açıklaması aynı zamanda, kilisenin ne olduğuna dair çok kısa bir açıklama da yapmaktadır. Ve şunu söylemektedir: "Ben tek, Kutsal, Katolik ve Elçisel kiliseye inanıyorum." Burada 4 farklı şey ortaya konmaktadır: Yani;

- 1-) Kilise tektir...
- 2-) Kilise Kutsaldır...
- 3-) Kilise Katolik ya da Evrenseldir...
- 4-) Kilise elçiseldir...

İşte bu İnanç Açıklaması içinde belirtilen bu 4 özellik, bugün artık kiliseyi tanımlayan sıfatlar ve özellikler olmuştur. Şimdi bu 4 özelliğin her birine teker teker bakalım: Özellikle Kutsal Kitap'a dayalı ve bunların getirdiği pratik özelliklerini göstermek istiyorum.

Kilisenin Elçiselliği

Matta 16:13 İsa, Filipus Sezariyesi bölgesine geldiğinde öğrencilerine şunu sordu: "Halk, İnsanoğlu'nun kim olduğunu söylüyor?" **14** Öğrencileri şu karşılığı verdiler: "Kimi Vaftizci Yahya, kimi İlyas, kimi de Yeremya ya da peygamberlerden biri olduğunu söylüyor." **15** İsa onlara, "Ya siz" dedi, "ben kimim dersiniz?" **16** Simun Petrus, "Sen, yaşayan Tanrı'nın Oğlu Mesih'sin" cevabını verdi. **17** İsa ona, "Ne mutlu sana, Yunus oğlu Simun!" dedi.

“Bu sırrı sana açan insan değil, göklerdeki Babamdır. **18** Ben de sana şunu söyleyeyim, sen Petrus’sun ve ben topluluğumu bu kayanın üzerine kuracağım. Ölüler diyarının kapıları ona karşı direnemeyecek.

Burada Petrus’un, İsa Mesih’in diri olan Tanrı’nın “Oğlu” oluşunu ikrar edişi ile karşılaşyoruz. Ve bu iman ikrarı, Petrus’un zekasından ya da kutsal konumundan değil; Tanrı’nın, Petrus’un yüreğine girerek, bu gerçeği ona açıklamasından kaynaklanıyordu. Daha sonra İsa Mesih: “Ben kilisemi, bu kaya üzerine kuracağım.” dedi. Yani tüm kilisenin, üzerine kurulacağı temel taşın, iman ikrarı olacağını söylüyordu. Peki bu kaya, tam olarak nedir? Roma Katolikleri şunu söylüyor: “Kilisenin üzerine kurulduğu kaya, Petrus’un kendisidir.” “Kaya” anlamına gelen ‘Petra’ ile ‘Petrus’ arasındaki farktan daha önce de bahsetmiştik. Bu nedenle, Roma Katoliklerine göre kilise, ilk önderi olarak Petrus’un üzerine kurulmuştur. Ve bu da, Petrus’tan sonra gelen papalar aracılığıyla devam eder.

Bu nedenle de Roma Katolik kilisesi şöyle diyor: “Kilisenin varlığı için papa şarttır.” Buna cevap olarak tüm Protestanlar da şunu söylüyorlar: “Hayır, Mesih’in burada kastettiği şey; sadece Kendisinin Tanrısallığıdır”. Yani İsa Mesih’in diri olan Tanrı’nın Oğlu olduğu inancı üzerine kilise kurulacaktır. Bu da, ister Petrus’un ya da bir başkasının iman ikrarı olsun; hala geçerliliğini sürdürmektedir. Fakat burada İsa’nın söylemek istedikleri tümüyle bunları da aşmaktadır: “Bu elçinin *inanç ikrarı aracılığıyla* kilisemi kuracağım.”

Burada Petrus’tan bahsedilmesinin nedeni; onun bir şahit, bir elçi olması ve İsa’nın öğrencisi olmasından ötürüydü. Aslında verilmeye çalışılan düşünce: “Bu elçilerin Söz’ü

bildirmesi aracılığıyla ve bu temel alınarak; kilisenin bina edileceğidir.” Bu da **Efesliler 2.** bölümde açık bir şekilde karşımıza çıkıyor:

Efesliler 2:19-20 Buna göre artık yabancı ve garip değil, kutsallarla birlikte yurttaş ve Tanrı'nın ev halkısınız. Elçilerle peygamberlerden oluşan temel üzerine bina edildiniz. Köşe taşı Mesih İsa'nın kendisidir.

Bizler, elçiler ve peygamberlerin temeli üzerine bina edildik. Genel anlamda temel bir kez atılır. Daha sonra da inşaat, bu temelin üzerine devam eder. Yani bu temel en baştan atılmış bir temeldir. Yeni Antlaşma'da elçi olmanın yeterli şartı İsa Mesih'in yaşamına, ölümüne ve dirilişine tanıklık etmiş olmaktır (Elçilerin İşleri 1:13-26). O'nun verdiği vaazlara tanıklık etmek üzere orada bulunmaktaydılar. Bu nedenle “elçi” kelimesinin tanımı gereği, elçilik 1.yy.'la kısıtlanmış olan bir konumdu. Özellikle de şunu göz önünde bulundurmalıyız: Elçiler yalnızca şans eseri birlikte olmuş ve daha sonra da canları istediği için yaşadıklarını yazıya döken kişiler değillerdi. Tam tersi bu kişiler İsa tarafından, O'nun elleriyle seçilmiş kişilerdi. İsa özellikle bu kişileri Kendisine tanıklık etmeleri için seçmişti. Bu kişiler, daha sonraki çağlara Müjde'yi duyurmak üzere seçilen onaylı kişilerdi. Bizler İncil'in güvenilirliğine eminiz. Çünkü bunu yazan kişiler, sadece bu amaca hizmet etmeleri için; İsa'nın elleri ile seçilmişlerdi. İsa Mesih hakkında bu kadar çok şey bilmemizin sebebi; bu elçilerin vermiş oldukları hizmetin sonucudur.

Peki bu bizler için pratik olarak ne anlam ifade eder? Kilise yalnızca bu elçilerin öğretisi üzerine bina edilmişse; demek ki kiliseyi koruyan şey de, bu öğretiye çağlar boyunca sadık

kalınmasıdır. Kendi öğreti ve uygulamalarımızı tüm çağlar boyunca karşısında deneyebileceğimiz ve doğruluğunu görebileceğimiz tek kıstas; İsa Mesih'in elçilerine vermiş olduğu Söz'dür. Bu nedenle yaptığımız ve inandığımız şeyleri uygulamamızın sebebi; yalnızca doğru olduğunu düşünmemizden ya da bunun yüzyıllar boyunca bizlere verilmiş bir gelenek olduğunu düşünmemizden dolayı değildir. Hatta şunu hiç diyemeyiz: "Buna inanmak zorundayım...! Çünkü Tanrı böyle dedi". Bizler kilisenin elçisel olduğunu söylediğimizde; aslında şu manayı vurgularız: "Elçilere verilen bu Söz, bizlerin tek rehberidir..."

Kilisenin, elçisel özellikte olmasının bir diğer nedeni de şudur: Elçiler Müjde'yi duyurmak için nasıl yola çıkıp, dünyaya yayıldılarsa; kilise de aynı tutum içersinde olmalıdır. "Elçi" kelimesi Grekçe'de "Gönderilen" anlamına gelmektedir. Bu nedenle İsa **Matta 28. bölümde** öğrencilerine: "Gidin ve tüm ulusları öğrencilerim olarak yetiştirin." diyor. **Yuhanna 17:18 ayette** söylediği gibi; İsa da Kendi gönderilişini, elçilerini ya da öğrencilerini göndermesiyle bir tutmaktadır. Baba ile konuştuğunda İsa şöyle diyor: "Sen Beni dünyaya gönderdiğin gibi, Ben de onları dünyaya gönderdim." Her iki konumda da, aynı şey, "Elçi" sözcüğünün türettiği kelime kullanılıyor.

İşte bundan dolayı elçilerin gönderilmesi söylenilmiştir. Zira ilk olarak İsa Mesih'in Kendisi de gönderilmiştir. Bizler de elçisel kilise olarak gönderiliyoruz. Çünkü İsa Mesih ilk olarak bizler için gönderildi. Bu nedenle elçisel kilise, elçilerin öğretisinde sadık kalan kilisedir. Ama elçisel kilise aynı zamanda da, bir elçisel misyon olan Müjde'yi; tüm dünyaya duyurma görevini yerine getiren kilisedir. Kendi elçisel mis-

yonunu unutan kilise, doktrini her ne kadar doğru olursa olsun; artık elçisel olmaktan çıkar.

İlk yüzyıllarda Müjde'nin hızla yayıldığı zamanlarda Hristiyanlığın kökü bu topraklarda idi. Bu durum yüzyıllar içinde değişti. Belki bunun sebebi, kilisenin elçisel misyonunu unutmasından dolayıydı. Bizler şunu görebiliyoruz: Diğer bir deyişle; her ne kadar öğretileri kuvvetli olsa da, artık bu misyonu bırakmışlardı.

2. Kilisenin Birliği (Tekliği)

Kilisenin elçisel olması gerektiğine baktığımızda, öğrenmemiz gereken nokta; **kilisenin, İsa Mesih'in kimliğinde kökleşmiş olması gerektiği**di. Ve dedik ki: Kilise, elçiseldir. Çünkü İsa Mesih'ten gelen öğretiyi bizlere verir. Kilisenin misyonu olan "dünyaya gönderilmek" de, İsa Mesih'in dünyaya gönderilmesinde anlam bulur. Kilisenin elçisel olması, nasıl İsa Mesih'ten kaynaklanıyorsa; **'bir'liği** de aynı şekilde O'ndan kaynaklanır.

Kilisenin **bir** olması sağlanmıştır, gerçekleştirilmiştir. Çünkü tek bir Çoban tarafından tek bir sürü olmak üzere bizler toplandık. Yani birbirimizle olan **'bir'liğimiz**, Mesih'le birleştirilmiş olmamızın bir sonucudur. Bu **'bir'lik** gerçeği kilisenin, her ne kadar yerel oluşunda doğru olsa da; genel anlamıyla da bu kilise **'bir'dir**. Çünkü İsa Mesih'in tek bir Bedeni vardır: Bu da **kilisedir**. Bizlerin **'bir'liği**, İsa Mesih'ten gelir ve bu da şu demektir: Bizler bunu, İsa Mesih'ten bir armağan olarak aldık...

'Bir'lik bizlerin kendimizin oluşturduğu ya da icat ettiği bir şey değildir. Ama aynı zamanda da bunu korumamız ve sahip çıkmamız söylenir:

I. Korintliler 1:10-13 Kardeşler, Rabbimiz İsa Mesih'in adıyla yalvarıyorum: hepiniz uyum içinde olun, aranızda bölünmeler olmadan aynı düşüncede ve aynı yargıda birleşin. Kardeşlerim, Klovi'nin ev halkından aranızda çekişmeler olduğunu öğrendim. Şunu demek istiyorum: her biriniz, “Ben Pavlus yanlıyım”, “Ben Apollos yanlıyım”, “Ben Kefas yanlıyım” ya da “Ben Mesih yanlıyım” diyormuş. Mesih bölündü mü? Sizin için çarmıha gerilen Pavlus muydu? Pavlus'un adıyla mı vaftiz edildiniz?

Korint kilisesindeki durum şöyleydi: Kilisede farklı taraflar ortaya çıkmıştı. Ve bu taraflardan bir kısmı, Pav-lus'un öğretilerinin; diğer kişiye oranla daha üstün olduğunu savunuyordu. Karşı görüştekiler ise; Apollos'un öğretilerinin doğru olduğunu iddia ediyorlardı. Aynı şey kilisenin öğretmeni olan Petrus hakkında da konuşuluyordu.

Aslında bu kilise içersindeki bazı kimseler, tarafların arasında söylenen öğretilerle; İsa Mesih'in verdiği öğretiler arasında bazı farklılıklar olduğunu öne sürüyorlardı. Peki Pavlus bunlara cevap olarak ne söylüyor? 13. ayette “...Mesih bölündü mü?” diyor. Belki de bu ifade Tanrı'nın kilisesi içersinde bir bölünmenin imkansız olduğunu söylemek için kullanılan en güçlü ifadedir. Beden içersindeki bölünme, bu bedenin başı olan Mesih'e karşı işlenen bir günahdır. Ve yapılan bu şey; Mesih'in Bedenini parçalamakla eş değerdedir. Burada **bir'liğin** önemi yatmaktadır. Bizler de her zaman daha sıkı bir birlik için çabalamalıyız. Kilisenin bu dört özelliğinden bahsederken; belki de en zoru **'bir'lik** öğretisi olacaktır. Sebebi de, şu anda Mesih'in kiliselerinde oldukça

fazla ayrılıklar olmasından kaynaklanmaktadır. Şu anda var olan farklı mezhepler, neredeyse sayısız düzeydedir.

Öyleyse Kutsal Kitap'ın bizleri çağırdığı **'bir'liğe** ne tür bir cevap vermeliyiz?

a-) Yapmamız gereken ilk şey; bu ayrılığa sebep olan günahı tövbe etmemizdir. Özellikle de **I. Korintliler bölümüne** baktığımızda; ayrılığın, günahın bir sonucu olduğunu görebiliyoruz. Bu da şu anlama gelir: Her an için içimizdeki ve yaptığımız davranışlardaki günahlardan kaçıp; bu ayrılığı yenme çabası içersinde olmalıyız.

b-) Hatırlamamız gereken ikinci şey ise; **bir'lik** ile, kilisenin diğer özellikleri arasında bir bağ olduğudur. **'Bir'lik** ile Kutsallık arasında, **'bir'lik** ile elçisellik arasında bir ilişki vardır. Bizler, Mesih aracılığıyla birleştirildik. Bizler yalnızca elçilerin aracılığıyla Mesih'i tanıyabildik. Bu da şu anlama gelir: Bizler İsa Mesih'i sadece, Kutsal Yazılar aracılığıyla tanıyabiliriz. Şayet bir kilise kurtuluşumuz için, kati bir şekilde gerekli ve merkezi olduğunu reddederse; bu reddediş üzere tabii ki kilise kurulamaz. Dolayısıyla da ayrılık olur. Eğer kilise Kutsal Kitap'ı, bizim davranışlarımızı düzenlemesi açısından reddederse; yine **'bir'lik** olamaz. Çünkü kilise bunu reddetmişse; zaten baştan beri bir **'bir'lik** yok demektir. Aslında 16.yy.daki Reformasyon'un sebebi, Roma kilisesinde Kutsal Kitap'tan kökten bir ayrılış olduğu içindi. Ve bu durumda ayrılık gerekliydi. Çünkü kilise içinde bir **bir'lik** kalmamıştı.

c-) Hatırlamamız gereken üçüncü şey; **'bir'liğin** sadece kurumsal bir birlik olmadığıdır. Diğer kiliselere mensup kız ve erkek kardeşlerimizle bile aynı paydaşlığı ve uyuşmayı yaşayabiliriz. Farklı kiliselerin, farklı aktiviteleri olabilir.

Tüm bu kiliseler, tek bir kurum altında birleştirilmeye çalışılmadan da başarılabilir. Bazen bize en yakın olan Rab'deki kardeşlerimiz, farklı bir mezhebe ait kiliseye gidiyor olabilirler. Bu nedenle bizlerin sahip olduğu **'bir'lik**, sadece kurumsal, yapısal bir birliğin ya da gerçeğin ötesindedir. Aslında kilisenin **'bir'liği**, yerel olarak ilk önce içten başlar. Ve daha sonra dışarı açılır. Bunun tersi olamaz. Yanımdaki kardeşimle olan bu ayrılık konusunda kaygılanmadan; kilisenin kurumsal **'bir'liğini** düşünmem daha kolaydır.

Ve her zaman şunu hatırlamalıyız: **'Bir'lik**, yalnızca ve yalnızca İsa Mesih'in bizlere vermiş olduğu bakış açısı içinde anlamlıdır. Bu da bir buyruktur: "Komşunu kendin gibi sev!" Söylenen bu sözlere rağmen; **'bir'liğin** önemini tam olarak vurgulayabilmiş değiliz. Peki neden? Çünkü bizler aramızdaki **bir'liği** birbirimizle ve dünyayla olan ilişkilerimizle yaşadığımız sürece, tüm dünya çarmihın gücünü ve işleyişini görebilecektir. İsa aslında şöyle diyor: "Bizler ancak gündelik hayatımızda bu **'bir'liği** sergilersek; tüm dünya yalnızca Üçlü Birlik'te Tek olan BABA Tanrı'yı görebilir".

Yuhanna 17:20-22 Yalnız onlar için değil, onların sözüyle bana iman edenler için de istekte bulunuyorum, hepsi bir olsunlar. Baba, senin bende olduğun ve benim de sende olduğum gibi, onlar da bizde olsunlar. Dünya da beni senin gönderdiğine iman etsin. Bana verdiğin yüceliği onlara verdim. Öyle ki, bizim bir olduğumuz gibi bir olsunlar."

Bu bölümde Hristiyanlar arasındaki **'bir'likle**, Baba-Oğul arasındaki **'bir'liğin** paralelliğine dikkat edin! **21. ayette** "hepsi bir olsunlar... Baba senin bende olduğun ve benim de

*sende olduğum gibi, onlar da bir olsunlar” diyor. 22. ayette “Bizim bir olduğumuz gibi, onlar da bir olsunlar” diyor. 23. ayette ise; tamamıyla bir **birlik** için dua ediyor. İsa şöyle diyor: “Bunun sebebi de; dünya, senin beni gönderdiğini ve beni sevdiğin gibi onları da sevdiğini anlasın.”*

3. Kutsallık Özelliği:

Kutsallık özelliğine bakarken yapmamız gereken ilk şey; şu soruyu sormaktır: **Kutsallık** nedir? Batı düşüncesinde bir kişinin **kutsal** olduğu söylendiğinde; bu kimsenin belirli bir ruhsal seviyeye ulaştığı anlaşılır. Yani dünyasal yaşamdan öylesine ayrılmış ve bu yaşam tarzının öylesine üzerine çıkmıştır ki; tamamıyla gerçek manada kutsanmış ve kutsal bir yaşamın içindedir. Örneğin; Manastır yaşantısı gibi. Yani bunun anlamı şudur:

Keşişler kendilerini dünyadan soyutlayarak bir bina içersine kapanarak böyle bir yaşamı sürdürürler. Kendilerini coğrafi olarak dünyadan ayırdıkları için de, belirli bir ruhsal düzeye ulaşabilirler. Fakat Kutsal Kitap’a göre **kutsallık**, Tanrı için yaşamak ve O’na hizmet etmek üzere bir kenara ayrılmak, konmak anlamına gelir. Burada vurgulanan şey; bizlerin ulaşmayı başardığı herhangi bir ruhsal düzey değil, ama Tanrı’nın bizleri alıp, bir kenara koymasındır. Tanrı ellerini bizlerin yaşamının üzerine koyduğu ve bizleri ayırdığı için, bizler de buna uygun olarak yaşamalıyız. Örneğin; Çoğu zaman **Çıkış** veya **Levililer** kitabında şu ifadeyi görürüz: “*Ben sizi takdis eden Rab’bim*”.³ Yani İsrail iyi ve itaatkar olduğundan ötürü **kutsal** değildi. Fakat Tanrı lütfekar davranışlar içersinde Kendi amaçları için İsrail’i ayırmıştı. Bunun

³ Çıkış 31:13, Levililer 20:8; 21:8, 15, 23; 22:9, 16, 32

sonucu olarak da İsrail, Rab'bin isteği uyarınca Kutsal bir hayat yaşayacaktı.

Aslında bu da temel olarak Yeni Antlaşma'da gördüğümüz şeydir. Fakat şu anda **kutsallığımız** ve diğer özelliklerimiz İsa Mesih'le olan ilişkimiz içerisinde tanımlanıyor. İsa Mesih, mükemmel bir itaat hayatı yaşamış olan, **Kutsal Kişi'dir**. Güncel hayatında tamamıyla Tanrı'ya takdis edilmiş bir Kişi'di. Bizler de İsa Mesih'in içinde toplandığımızdan ötürü, **O'nda kutsal** olmaktadır.

1. Korintliler 1:1-3 Tanrı'nın isteğiyle Mesih İsa'nın elçisi olmaya çağrılan ben Pavlus ve kardeşimiz Sos-tenis'ten, Tanrı'nın Korint'teki topluluğuna selam! Mesih İsa'da kutsal kılınmış ve kutsal olmaya çağrılmış olan sizlere ve hepimizin Rab'bi İsa Mesih'in adını her yerde anan herkese, Babamız Tanrı'dan ve Rab İsa Mesih'ten lütuf ve esenlik olsun.

Pavlus diyor ki: “Mesih İsa'da kutsal kılınmış ve kutsal olmaya çağrılmış sizler, kilise...” Ve kilise, İsa Mesih tarafından bir kenara konulmuştur. İsa Mesih kilisesine doğruluğunu ve kutsallığını bir armağan olarak sunmuştur. Kilisenin İsa Mesih'ten almış olduğu **kutsallık** kendi iyiliklerinin bir neticesi değildir.

Aslında bizler Korintliler'e yazılan mektuba bakarsak; **kutsal** olduğu söylenen bu kilise, ayrılıklarla, çok ciddi ahlaksızlıklarla ve ruhsal armağanları yanlış yönlendirip kullanmalarıyla tanımlanan bir kilisedi. Hatta bu kilisede bazı kişiler, İsa Mesih'in dirilişinden ve ikinci kez gelişinden bile şüphe duyuyorlardı. İşte Pavlus böyle bir kiliseye “**kutsal-sınız**” diyor. Zira bu **kutsallık**, bizim dışımızdan, Mesih'le

olan birlikteliğimizden gelir. Şimdi bunun sonucuna bakalım: “Bizler kutsal bir hayat yaşamaya çağrıldık” diyor.

Bu nedenle Pavlus mektubuna şöyle başlıyor: “Mesih İsa’da kutsal kılınmış ve kutsal olmaya çağrılmış olan sizler...” Bu kişilerin yaşantıları, Mesih tarafından ve Mesih için ayrıldığından hayatları Rab’be hizmet etmeye adanmalıdır. Bu kişiler yaşamlarında Göksel Egemenliğin doğruluğunu aramalıdır. Ve kilise, **Kutsal Tanrı’nın** yaşadığı yer olmuştur. Bunun sonucu ise; hayatlarımızın **kutsal karakteri ve Tanrı’nın Kutsallığını** daha fazla yansıtması gerekir.

Aslında her birimize kendi özel yaşamlarımızda, Mesih’in kilisesine verdiği doğruluğu göstermemiz gerektiği hatırlatılır. Her Pazar günü Elçilerin İman Açıklamasında söylediğimiz gibi bizler: “Kutsal, Evrensel Kiliseye inanıyorum” deriz. Peki bizler bu ikrarı yaparken, gerçekte ne yapmış oluruz? Bizler bunu yapmakla; kişisel **kutsallığımıza** olan adanmışlığımızı göstermiş oluruz. Zira bireysel **kutsallığımız**, kilisenin **toplu kutsallığını** yansıtır. Bizler, Kutsal ve Evrensel kilisenin varlığını kabul etmekle; bu Evrensel kilisenin bir parçası olduğumuzu söyleriz. Bu kilisenin bir parçası olduğumuza göre de; bunun gibi **kutsal** olmaya çağrıldığımızı ikrar ederiz. Kilise kutsallığının gerekli bir sonucu da, kilise disiplindir. Kilise, Tanrı için ve Tanrı da kilisenin içinde yaşadığından, kilise; *Tanrı’nın Doğa’sına aykırı olan davranışları kesinlikle reddetmelidir*. Bu, şu demek değildir: Her dakika parmak uzatarak; bir günah ortaya çıkarmamız gerektir... Mesih şöyle diyor:

Matta 7:4 Senin gözünde mertek varken nasıl olur da kardeşine ‘İzin ver de gözündeki çöpü çıkarayım’ dersin?

Fakat kilisenin içersinde gözle görülür günahlı davranışlar olduğunda kilise, disiplin uygulamaya çağrılmalıdır. Bu nedenle **I. Korintliler 5. bölümde** olduğu gibi, babasının karısıyla yatan bir adamı disipline etmek gerektiği açıktır. Belki de Pavlus'un mektuplarından hiçbiri, herhangi bir kiliseye hitap ederken; bu denli sivri değildir.

Kilise disiplini, kiliseden atılmaya (Aforoz edilmeye) kadar gider. Fakat kilise disiplini ile kiliseden atılmak aynı şey değildir. İsa Mesih, gözümüzdeki çöp ve mertek örneğini verdiğinde, ikisinin arasında bir denge kurmamız gerektiğini fark ederiz. Yani kilisenin saflığı için bir kıskançlık duymamız gerektiğini vurgular. Fakat aynı zamanda kilise disiplini, günah işlemiş olan kardeşe bir merhamet ve sevgi eylemi olarak sunulmalıdır. Ya da şöyle diyebiliriz: Disiplinin ilk amacı, topluluk içersinde *yenilenmeyi ve tekrar yapılandırılmayı* sağlamaya çalışmaktır. Ve eğer bu saflık ve merhamet arasındaki dengeyi sağlayıp; koruyamazsak, iki kat fazlası bir tehlike içersine gireriz. Bunun sonucunda ya kişi umursanmadan, kuralcı bir şekilde disipline edilecek; ya da herhangi bir disiplin eylemine umursamazlıkla bakacağız... Aslında kilise içindeki disiplini göz ardı etmek, İsa Mesih'e karşı işlenmiş bir suçtur. Zira İsa Mesih kilisesini kutsallaştırmış ve Kendisine ayırmıştır. Bu nedenle, bu ikisi arasında bir denge kurmak gereklidir.

Kilisenin kutsallığı hakkında önemli olan bir başka şey de şudur: Kilise, **kutsallıkta** olgunlaştıkça, Kutsal Ruh'un değiştirici gücüne diri bir tanıklık olur. Bu da bireysel ve topluluk olarak kilise yaşantımızda bizi motive eden bir güç olmalıdır. Bir kilise ya da bir topluluk; gerçek **kutsallık**, gerçek güven, merhamet, doğrulukla, tüm bu özelliklerle birbirleri ile yaşadıkları sürece; bütün dünya İsa Mesih'in

Hristiyanlık hakkında söylediği şeylerin doğru olduğunu anlayacaktır. Yani bütün dünya bizim davranışlarımızın gerçekliğini gördüğü zaman, Hristiyanlığın gerçekliğini fark edecektir.

Matta 5:14-16 Dünyanın ışığı sizsiniz. Tepenin üzerine kurulan kent gizlenemez. İnsanlar da kandil yakıp tahl ölçeceği altına koymazlar. Tersine, kandilliğe koyarlar; oradan da evdekilerin hepsine ışık verir. Sizin ışığınız insanların önünde öyle parlansın ki; iyi işlerinizi görerek göklerde olan Babanızı yüceltsinler.

İsa burada öğrencilerine yalnızca: “Gidin, Müjde’yi yayın !” demiyor. Tabii ki bu, kilisenin görevlerinden sadece birisi. Fakat İsa şunu diyor: “Işığınız insanların önünde öyle parlansın ki; iyi işlerinize bakıp, göklerde olan Babanızı yüceltsinler.” Yani İsa şunu demek istiyor: Kilise, Kutsal Ruh’un meyvesi olan işleri gösterdikçe insanlar Tanrı’ya çekilecektir.

4. Katoliklik (Evrensellik):

“Katolik” kelimesi 2.yy.’dan itibaren kiliseyi tanımlamak için kullanılmıştır. Genel olarak bizler “Katolik” kelimesini işittiğimizde; aklımıza Roma Katolik kilisesi gelir. Bu nedenle Protestanlar genelde bu kelimeyi kullanmak istemezler. Örneğin; her Pazar okuduğumuz Elçilerin İnanç Açıklamasında ‘Kutsal Katolik Kilisesi’ demek yerine, ‘Kutsal Evrensel Kilise’ diyoruz. Buradaki “Katolik” kelimesi, ‘Evrensel’ anlamına gelir. Gerçek Katolik kilise de, Evrensel olan kilisedir. Eğer bizler gerçek Elçisel öğretiyeye bağlı kalıyorsak; bu demektir ki bizler, Katolik kilisesi üyeleriyiz.

Peki neden kiliseyi tanımlamak için bu kelime kullanılıyor? Teologlar, kilisenin Katolikliğini, bu terimin çağları kapsamış

olmasından yola çıkarak kullanmışlardır. (Yani Katolik-Evrensel terimini) Tarihin başından sonuna dek, tek bir kilise bulunmaktadır. Bunun anlamı şu demek değildir: “Tek önemli olan, benim İsa Mesih’e olan imanımdır.” Yani şunu diyemeyiz: “Benden önceki Hristiyanların, Hristiyanlığı nasıl anladıkları benim için önemli değil.”

Neden tavır ya da düşünüş yanlıştır? Çünkü bizler yalnızca büyük ve tek bir kilisenin, şu anda var olan küçük bir parçasıyız. Tüm tarih boyunca İsa Mesih, kilisesini toplar. Tüm tarih boyunca İsa Mesih kilisesini korur ve kilisesine öğretir. Bu nedenle İsa Mesih’in kilisesine 3.yy’da vermiş olduğu öğretiyi, bizlerin anlaması oldukça önemlidir. Katoliklik ifadesi, kilisenin tek bir ulusla kısıtlı olmadığını anlatmak için kullanılır. Bundan da kastettiğimiz İsrail’dir. Westminster İnanç Açıklamasında (XXV/2) kiliseyi şöyle tanımlıyor: “Gözle görülen kilise de, müjdenin yetkisi altındadır. (Bu kilise, önceden yasa altında olanlar gibi tek bir ulusla kısıtlı değildir.)”

Mesih’in gelişiyle kilise, tüm uluslara yayılıyor. Bunu da Elçilerin İşleri kitabında okuyoruz. Bu kitabın başında İsa, öğrencilerine ilk olarak “Kudüs’te, Yahudiye’de, Samiriye’de ve daha sonra da tüm dünyada benim tanıklarım olacaksınız.” diyor. Ve bizler Elçilerin İşleri kitabında kilisenin Kudüs’ten, Roma’ya kadar nasıl ilerlediğini görüyoruz. Bu nedenle kilise Evrenseldir. Çünkü artık tüm uluslara yayılmaktadır. Peki kiliseyi Katolik yapan şey nedir?

Buna cevap verebilmek için, tekrar İsa Mesih’e bakmamız gerekir.

Efesliler 1:20-23 ayetlerinde dirilmiş olan Mesih'e her şeyin üzerinde yetki verildiğini okuyoruz. Artık Mesih'in hükmedişi, evrensel bir hükmediştir. Bu nedenle Tanrı O'nu, her şeyin üzerinde atamış ve her şeyi O'na bağlı kılmıştır. **Efesliler 1:23 ayetinin** sonunda görüyoruz ki, kilise; her yönden, her şeyi dolduranın doluluğudur. Bu nedenle İsa Mesih, Evrensel Rab'dir. Bunun sonucu ise şudur: Kilise, İsa Mesih'in Evrensel Bedeni'dir. Bu nedenle Katoliklik, kilisenin İsa Mesih'le olan '**Bir**'liğinden gelir. Katoliklik ya da Evrensellik, Tanrı'nın verdiği kurtuluşun her ulus için olmasından kaynaklanır.

Vahiy 5:9 Yeni bir ezgi söylüyorlardı:

Tomarı almaya
ve mühürlerini açmaya layıksın !
Çünkü boğazlandın,
Ve her oymaktan, her ulustan
İnsanları kendi kanınla
Tanrı'ya satın aldın.

Yuhanna 3:16 ayetinde şunu mu okuyoruz? "Tanrı İsrail'i öyle çok sevdi ki; kaybolmasınlar diye onlara Biricik Oğlu'nu verdi." Hayır, bu ayet böyle değil: "**Tanrı dünyayı** (tüm ulusları) **o kadar çok sevdi ki;** (onu kurtarmak için) **Biricik Oğlu'nu verdi.**" Aynı şekilde **Elçilerin İşleri 17:30 ayetinde** "...(İsa Mesih'in gelmiş olmasından ötürü) **Tanrı, artık her yerde herkesin tövbe etmesini buyuruyor.**"

Bazı ülkelerde çok az sayıda Hristiyanlar vardır. Ve bu Söz bu kimseler için çok önemlidir. Bizler Müjde'nin her ulusu ve her kişiyi kapsadığını biliyoruz. Tanrı'nın Mesih'teki mesajı; Evrensel geçerliliktedir ve tüm herkes için doğrudur. Bu nedenle her ne kadar bazı ülkedeki Hristiyanların sayısı

çok az gözükiyorsa da; bu bizleri Müjde'yi paylaşmaya teşvik etmelidir. İncil'in Katolikliği konusunda, neleri getirdiğini, hangi sonuçları doğurduğunu anlamak için; Kutsal Kitap'tan bir ayete daha bakalım:

Koloseliler 3: 11 Bu yenilikte Grek ve Yahudi, sünnetli ve sünnetsiz, barbar, İskit, köle ve özgür ayrımı yoktur. Mesih her şeydir ve her şeydedir. **12** Böylece, Tanrı'nın kutsal ve sevgili seçilmişleri olarak yürekten sevecenliği, iyiliği, alçakgönüllülüğü, sabır ve yumuşaklığı giyinin. **13** Birbirinize hoşgörülü davranın. Eğer birinizin ötekenden bir şikâyeti varsa, Rab'bin sizi bağışladığı gibi, siz de birbirinizi bağışlayın. **14** Bunların hepsinin üzerine yetkin birliğin bağı olan sevgiyi giyinin.

Pavlus'un burada adını saydığı farklı gruplara dikkat edin! Grekler ve Yahudiler'den, Barbarlar ve İskitliler'den bahsediyor. Fakat şunu söylüyor: "Bizler artık bu başlıklarla, bu isimlerle tanımlanmıyoruz." Bizler Mesih İsa'ya geldiğimizde; ulusal kişiliklerimizi kaybetmiş değiliz. Fakat ayırt edici özellikte olan bu sıfatlar, Mesih'in Bedeni'nde önemini ve merkezietini kaybeder. Bu nedenle bir kimse bize: "Nerelisin?" diye sorduğunda; kendi kendimize: "Ben Hristiyanım!" diyebilmeliyiz.

Pavlus bu konuda Yahudilerle oldukça çekişiyordu. Çünkü diğer ulustan kişilerin Müjde'yi kabul edebilmeleri için, öncelikle Yahudi olmaları gerektiği savunuluyordu. Yani şunu söylüyorlardı. "İsa Mesih'e iman etmek yeterli değildir. Sünnet olmak da gerekir." Bu kişiler, böyle davranarak aslında kilisenin Evrenselliğini inkar ediyorlardı. Pavlus da şunu savunuyordu: "Hayır! Kilise sadece bundan ibaret değildir." **11. ayetin sonunda "Mesih her şeydir ve her**

şeydedir” diyor. Bu nedenle kilise, bir Yahudi ya da Amerikan geleneği, düşünüşü değil; Mesih'in doluluğudur... Bu da herkes için geçerlidir. Şimdi bu gerçeklerin getirdiği sonuçlara bakalım:

A-) Bizler kişisel ve kültürel farklılıklarımızın, Mesih'te birleştirilmiş olan topluluğu bozmasına ya da bölmesine izin vermemeliyiz.

B-) Kilisenin Katolik (Evrensel) olması bizleri kültürel farklılıkları aşır; bunları sadece göreceli kavramlar olarak algılamaya itmektedir. Çünkü bizleri birleştiren şey, kültürel geçmişimiz, düşüncemiz, zekamız, deneyimlerimiz değil; her şeyin üzerinde olan Rab bizleri birleştirmektedir. Bu da bizlerin kendi başına, kendi gücümüzle yapabileceği bir şey değildir. Bu nedenle hatırlanması gereken şey; kilisenin Katolikliği ya da Evrenselliği, bir armağandır... Bu öyle bir armağandır ki; bizler Tanrı'ya gerçekten de yalvarmalıyız. Bu gerçeğin, bu Evrensel **'Bir'**liğin güncel ilişkilerimizde kendisini daha da fazla ortaya koymasına Rab izin versin, yardım etsin!